

Oplysning ville have indført Ting, som ere lovstridige. Det er selvfølgelig det, der her er Tale om.

Udtalelsen om de arbitrære Straffe har det ærede Medlem for Viborg (Sveistrup) paatalt, ellers vilde jeg naturligvis have gjort det. Det er, som det ærede Medlem for Viborg sagde, Mandens egen Sag, naar han arbitrært bliver idømt en Straf, om han vil modtage den eller lade Sagen gaa til Forhør og Krigsret. Dertil svarer det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borghøj) straks agitatorisk: Ja, det kende vi, hvad det vil sige, naar Manden vil have sin Ret ad den Vej o. s. v. Men det er slet ikke rigtigt. Forholdet er nemlig, at naar der bliver idømt en arbitrær Straf, er den i langt det største Antal Tilfælde velfortjent og ringere, end den vilde blive, hvis den blev idømt ved en Krigsret. Dette ved den menige meget godt, og derfor forlanger han som Regel ikke Krigsret. Men paa ethvert Punkt, hvor han mener, han er forurettet, eller ikke kan erkende overhovedet at have fortjent Straf, forlanger han Forhør og Krigsret. Hvis det ærede Medlem tror, at dette er usædvanligt, tager han fejl; han kan derom henvende sig til Jurisdiktionscheferne og blive belært om det modsatte. Dette er det almindelige Forhold. Af disse arbitrære Straffe er der enkelte, som ikke kunne være Genstand for Krigsret og Forhør. Det er nemlig Irettesættelser. Alle de andre arbitrære Straffe, det ærede Medlem nævnede, kan den dømte forlange gjorte til Genstand for Forhør og Krigsret.

Disse Par Bemærkninger vilde jeg gøre, medens Indtrykket af det ærede Medlems Tale er frisk, ellers kunde de, naar der er gaaet lidt Tid, glide mig af Minde og henstaa uimodsagte; der bliver jo fremført saa mange forkerte Ting.

Jeg skal dernæst gøre nogle Bemærkninger om selve det foreliggende Lovforslag. Jeg vil da først og fremmest sige, at jeg deler den Betragtning, at da det kan være en Del Aar, inden man kan vente baade at faa gennemført en Omordning af den civile Retspleje og faa udarbejdet et dertil sig sluttende Forslag for den militæres Vedkommende, er det naturligt, at man søger nu at ændre paa de Forhold i den militære Retspleje, som man er klar over trænge til Forandring, og at man gør det paa en saadan Maade, at man ikke i nogen væsentlig Grad kommer i Kollision med de Principper, man senere vil komme til at anvende. Det har, som

det alt er sagt, hele Tiden været Forudsætningen, at den civile Retspleje skulde reformeres, forinden man gik til en fuldstændig Reorganisation af den militære. Jeg skal ikke komme ind paa den historiske Udvikling nu, da den er bleven gennemgaaet, mere eller mindre rigtigt ganske vist, fra forskellige Sider. Jeg skal lade det ligge og blot henholde mig til det Forslag, som i 1893 eller 1894 var fremsat her i Folketinget, af hvis Udvalg herom jeg den Gang var Medlem.

Det, som for mig var Hovedpunktet den Gang, staar ogsaa i dette Forslag for mig som Hovedpunktet. De tre Hensyn, der her ere at tage, ere i Henhold til Motiverne for det første, at den militære Retspleje indskrænkes til kun at omfatte Straffesager og Sager vedrørende militære Tjenesteforhold, for det andet, at Forsvar for den ved Krigsret tiltalte indføres, og for det tredie, at en Appellinstans indføres. Det er Nr. 2 af disse foreslaaede Ting, som jeg tillægger størst Betydning. Det, der bestandig har været klaget over, en Klage, som naturligvis ogsaa blev gentagen af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds, er, at Auditøren indtager en Dobbeltstilling. Det blev af det ærede Medlem gjort til en tredobbelt Stilling, idet Auditøren blev gjort baade til Anklager og til Forsvarer og til Dommer. Det sidste kan i hvert Fald kun være indirekte, for saa vidt som han skal foreslaa den Straf, der er Tale om. Men under den nuværende Form er han altsaa baade Anklager og Forsvarer. Det er denne Dobbeltstilling, som har givet Anledning til de mange Ønsker om at faa en Forandring tilvejebragt. Jeg deler disse Ønsker, og jeg deler dem endda i meget høj Grad. Men samtidig med at jeg udtaler dette, vil jeg dog gøre opmærksom paa, at man ser galt, hvis man mener, at de Fejltagelser, der kunne være begaaede, og at navnlig enkelte stærke Straffe, som have vakt Opsigt i Befolkningen, er en Følge af Auditørens Stilling. Auditøren har som Regel nok saa meget varetaget sin Forsvarerrolle som sin Anklagerrolle, det er der ikke mindste Tvivl om. Det er altsaa ikke i Auditørens Stilling som saadan, at man skal søge Grunden til disse Straffe. For en civil Betragtning have mange af dem været vidtgaaende, men det ligger i Forsælsens Natur og i de Straffe, som Straffeloven herfor fastsætter, og ikke i Auditørens Optræden.

Jeg erkender imidlertid, som sagt, at denne Dobbeltstilling er uheldig, og det